

Arengukava 2023 - 2029

Sissejuhatus

2019. aasta suvel möödus esimese seto kultuurile pühendatud muuseumi avamisest Satserrinnas 45 aastat. Alates 2019. aastast on Setomaa muuseumid Setomaa Vallavalitsuse poolt hallatav asutus, mille koosseisu kuuluvad lisaks Saatse Muuseumile veel Värska Talumuuseum, Paloveere hoidlatalu, Seto Tsäimaja ja Obinitsa Muuseum, Luikjärve talukompleks ja Värska Külustuskeskus Reegi maja. Setomaa Muuseumide peamiseks ülesandeks on säilitada ja tugevdada seto kultuurilist identiteeti ning tõsta Setomaa tuntust ja nähtavust turismisihtkohana.

Asutuse arengukava aastateks 2023-2029 on koostatud vahemikus veebruar 2023 - mai 2023 muuseumitöötajate eestvedamisel. See kirjeldab muuseumi lähiaastate strateegilisi eesmärke ja peamisi tegevussuundi nende täitmiseks.

Meie missioon

Seto kultuuri vahendaja ja hoidjana anname edasi traditsiooni ehedust erinevates ajastutes, kohtades ning elamustes.

Tulevikupilt 2032

Setomaa Muuseumid on jätkusuutlikkusele orienteeritud muuseumid, mis toovad külastajani sissevaated erinevatesse ajastutesse ja teemadesse: Värskas siseneme läbi 20. sajandi alguse setode argiellu; Reegi majas kohtuvad 30ndate linnakultuur, militaar lugu ja arhailine Setomaa; Paloveere hoidlatalu kajastab nõukogude aega; Saatses mõtestame kohalikku elu läbi looduse ja erinevate piiride; Obinitsas tutvustame seto leelot, keelt ja pärandit läbi naise

elu; Tobrova küla Luikjärve talu on kinnise hooviga inspireeriv pärandkultuuri residents. Muuseumidel on kindel koht Setomaa haridussüsteemis, uues Setomaa haridusmudelis.

Muuseumi näitused ja haridusprogrammid on päevakajalised, sisutihedad ja toetuvad hästi korraldatud kogumis- ja uurimistöole, mida tehakse koostöös teiste seto kultuuri edendajate, teadusasutuste ja muuseumidega. Muuseumide kogud on süstematiseeritud ja hoiutingimused kaasaegsed ja nõuetekohased.

Muuseumid on ühtlasi kogukonnakeskused, kus korraldatakse erinevaid arutelusid, koolitusi, sündmusi jms. Värskas asuv Seto Tsäimaja on pärandtoitu pakkuv restoran, mille toidu- ja joogivalik põhineb kohalikul ja mahedal toorainel. Koostöö turismikorraldajatega on tihe ja muuseumi poolt pakutav on seotud erinevate Setomaa turismi marsruutidega. Setomaa Muuseumide käsitööpood toetab kohalikku käsitööettevõtlust, on tuntud ja teada ka väljaspool Setomaadki.

Põhiväärtused

Meie jaoks on töös oluline:

- paljude erinevate ülesannete ja tööde juures ühiste eesmärkide ning õlatunde tajumine;
- kiire ja tihe infovahetus ning ladus ja avatud suhtlemine,
- teadmine, et teeme nii vaimse kui ka materiaalse töökeskkonna mõttes ainulaadset tööd,
- olla oma kolleegide jaoks hooliv ja mõistev;
- Töökeskkond on inspireeriv ja toetav;
- usalduses, vabaduses ja vastutuse peitub jõud (tahtejõud);
- austav ja sõbralik suhtlus vt Marshall Rosenberg;
- elukestev õpe on prioriteet.

Eesmärgid 2023-2029

1. Näitused Setomaa Muuseumid pakuvad erinevates näituse paikades põnevaid ülevaateid ja mõttearendusi, seto kultuuri kujunemisloost, selle pärandist ja traditsioonidest.

Möödikud	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2029
<i>Külastajate arv (tasuta külastajad)</i>	<i>19 tuh (sh1000)</i>	<i>25 tuh (sh1000)</i>	<i>30 tuh (sh1000)</i>	<i>32 tuh (sh1000)</i>	<i>32 tuh (sh1000)</i>	<i>35 tuh (sh1000)</i>	<i>40 (sh1000)</i>
<i>Külastajate tagasiside</i>	5/4,6	5/4,6	5/4,6	5/4,6	5/4,6	5/4,6	5/4,6

2. Kogud ja teadus Muuseumi pidevalt täienevad kogud on hästi hoitud ja teadustöök mitmekülgsest kasutatavad.

<i>Mõõdikud</i>	2022	2023	2024	2025	2027	2029
<i>Kogudest digiteeritud (%)</i>	77%	85%	95%	97%	99%	99%
<i>Head hoiutingimused (%)</i>	30%	30%	30%	70%	70%	70%

3. Haridus Muuseumidel on kindel koht Setomaa haridussüsteemis ja uues Setomaa haridusmudel. Setomaa koolid ja muuseumid täiendavad üksteist.

<i>Mõõdikud</i>	2022	2023	2024	2025	2027	2029
<i>Õpilaskogude arv aastas/õpilaste arv</i>	121/ 2621	242/ 4840	302/ 6040	302/ 6040	330/ 6600	330/ 6600

4. Kohtumispaik Setomaa Muuseumid on kogukonna, kultuuri kandjate ja väärtustajate jaoks oluline ning inspireeriv kohtumispaik.

<i>Mõõdikud</i>	2022	2023	2024	2025	2027	2029
<i>Kogukonnaürituste arv</i>	60	60	60	60	60	60
<i>Sündmuste arv</i>	47	40	40	40	40	40
<i>Meediakajastuste arv (Eesti)</i>	70	100	104	80	90	104

5. Töökoht

Setomaa Muuseumid on motiveeriv ja eneseteostuseks võimalusi pakkuv töökoht oma ala spetsialistile.

<i>Mõõdikud</i>	2022	2023	2024	2025	2027	2029
<i>Töötajate motivatsioon</i>	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
<i>Kaasaegne töökeskkond</i>	5	5	7	7	7	7
<i>Töö valmistab rõõmu</i>	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
<i>Infoliikumine</i>	6,2	7	7	7	7	7
<i>Asutuse keskmine palk (bruto)</i>	923	931	975	1044	1200	1300

Olulised tegevused

Aasta teemad Setomaa Muuseumides

1. Olme (2023)
2. Seto (2024)
3. Seto keel (2025)
4. Loodusvara (2026)
5. Kool ja Haridus (2027)

1. Näitusekeskkond Setomaa Muuseumid pakuvad erinevates näitusepaikades põnevaid ülevaateid ja mõttearendusi seto kultuuri kujunemisloost, selle pärandist ja traditsioonidest.

OLULISED TEGEVUSED: VÄRSKA	SOOVITUD TULEMUSED
<i>Talumuuseum</i>	
Olmeulm. Unõhusi jäänü' elo /Hügieen (2023) Muuseumiprojekt kogukonnaga ja Luca Berti fotonäitus Setomaast, Pääsukese jälgedel (võimalik koostöö Eesti Rahva muuseumiga) (2024) Seto keel ja selle erinevus piirkonniti (2025) Toidukultuur Setomaal, Tsulana ehk Külmtare muudetakse ehedaks 20. sajandi alguse toidusalveks - Toit meie ümber (2026); Värskas asuva Seto Talumuuseumi püsiekspositsiooni värskendamine valguslahenduste parandamine, helide võimalus jms (2024 - 2029)	Muuseum tutvustab elavalt argikultuuri 20. sajandi alguse seto talus (sh ajaloolised taimesordid, maatõugu koduloomad, inimese elu-olu üldisemalt).
<i>Värskas Külustuskeskus Reegi aja</i>	
Olmeulm. Unõhusi jäänü' elo /Hügieen (2023) Põhjalaagri raja korrastus ja Barakkide sidumine matkarajaga (2023-2024) Naised: Põhjalaagris ja Setomaal EW perioodil (2024) Seto keel kirja pildis (2025) Arheoloogia näitus – veekogude äärsed leiud (2026) Keldrikorruse püsiekspositsioon on terviklikult valminud: Setomaa Loodusvarad (2026) Välialad on täienenud vastavalt projektile (etapiviisiline teostus) (2024-2029) Reegi maja ekspositsioonikeskkond on ajastule kohaselt detailitäpselt täienev <i>Lisateenuste väljatöötamine:</i> Teenuste väljatöötamine ja klientuuri kasvatamine vt turundusplaan (2024-2029)	Reegi maja ehk Värskas Külustuskeskus on koht, kus külastajale jagatakse esmane informatsioon Setomaa kui turismipiirkonda kohta. Samas teadvustame Setomaa rolli Eesti Vabariigi kujunemisloos, kuidas kujunes Värskas Kuurort ja milline on piirkonna loodusvara rikkus. Reegi maja on inspireeriv seminaride, koosolekute ja vabaaja veetmise koht.

OLULISED TEGEVUSED: OBINITSA	SOOVITUD TULEMUSED
<p>Olmeulm. Unõhusi jäänü' elo/ Taaskasutus. Mis saab tarbimisjääkidest? (2023) Sjoo om mu Setomaa (2024); Seto kiil, Seto muinasjutt ja leelo kui vaimuelu peegel (2025) Setomaa Loodusvara (2026)</p> <p><i>Kogukonnale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Iganädalaselt toimub kuuhekudamine, igakuiselt - Tantsuklubi (madalhoojal) - Perehummok. <p>Ümarlauajutud</p>	<p>Obinitsa muuseum on Seto vaimset pärandkultuuri mõtestav ja vahendav muuseum.</p>
<i>Luikjärve talu Tobroval</i>	
<p>Hinnatud on hoonete olukord ja likvideeritud hädavalik 2023 Kontseptsioon ja äriplaan 2024 Inspiratsioonitalu (2025-2029) Luikjärve talu on Setomaa arhitektuuriline pärl, mis on arendatud pärimuskultuuri residentsiks, mis võtab vastu, pärandiloojaid, kunstnike, muusikuid, ehitajaid jt, kellel on loome tööks vaja inspireerivat keskkonda.</p>	<p>Luikjärve talul on selge visioon ja tugev koostööpartner. Luikjärve talu on hästi külastatud pärandkultuuri viljelejate residents.</p>
OLULISED TEGEVUSED: SAATSE	SOOVITUD TULEMUSED
<p>Olmeulm. Unõhusi jäänü' elo / piirikaubandus (2023) Saatse kunstnikud ja Setomaa; Filmiprojekt Artur Veeber; Saatse muuseum 50 (2024); Seto kiil ja kooliharidus (2025); Loodus me ümber: Metsandus ja Mesindus (2026)</p> <p><i>Saatse näitusekeskkonna arendus:</i> Saatse ekspositsiooni keskkond (kõik hooned ja välialad) on seotud kokku üheks tervikuks ja Saatse muuseumi keskkond toimib kui Setomaa hariduskeskus (2026-2027)</p> <p><i>Lisateenused:</i> Saatse ööbimisvõimalusi optimeeritakse ja müüakse aktiivselt (2023) Leitakse lisavõimalusi ööbimiseks nt Ripptelgid metsas, Metsavenna koobas vms. (2025)</p>	<p>Saatse muuseum toimib kui hariduskeskus, kus nii täiskasvanud kui lapsed saavad teadmisi kultuuriloost, loodusest, riigikaitsest jpm.</p> <p>Saatse muuseumi juures olevad ööbimisvõimalused on arvestavaks peatuspaigaks.</p>
SUURSÜNDMUSED (KÕIK ASUKOHAD)	SOOVITUD TULEMUSED
<p>Leelopäeva korraldamine koostöös Setomaa vallavalitsusega (2024 ja 2026).</p>	<p>Muuseum on kaasatud Leelopäeva programmi ja näituse kontseptsiooni koostamisesse.</p>
<p>Festivali Seto Folk õpitubade programmi koostamine ja osalemine festivali läbiviimises.</p>	<p>Festivaliprogramm toimub osaliselt Värskä talumuuseumi territooriumil, sh korraldab muuseum neli seto kultuuriga seotud õpituba.</p>
<p>Setomaa Muuseumidel on neli toimivat ja külalisterohket üritust ca 1000 külastajaga.</p>	<p>Suursündmustega populariseerime muuseumitööd ja suurendame omatulu</p>

Lastekaitsepäev - muuseumid suve hooaja algus;	võimalust ning pakume koostööpartneritest käsitöölisele ja toidutootjatele ennast kohapeal tutvustada.
Saatses Sõira festival	Koostöös MTÜ Seto Köögi, kohalike MTÜde ja OÜdega luuakse üle Eestiliselt arvestatav pärimustoidu festival
Talumuuseumi Nahtsilaat	Sügisene laot, mis annab madalhooajale sisu.
Loomapäev Talumuuseumis	Suvelõpuüritus, mis on peamiselt tehtud maaelu tutvustamise eesmärgil.
Setomaa Muuseumid on osa ja lööb kaasa noortele suunatud tegevustes nt muusika inspiratsiooni festival, noorte fest, jms	Muuseum on inspireerivaks paigaks igas vanuses.
Setomaa Muuseumid on Seto Kuningriigi programmis.	Setomaa Muuseumid on arvestatav koostööpartner.
OLULISED TEGEVUSED: VÄLISSUHTED	SOOVITUD TULEMUSED
2024 algatab või on kaasalgataja Erasmus + projektile. Koostöö erinevate muuseumidega nii regionaalselt kui ka laiemalt (Eesti Vabaõhumuuseum, Eesti Rahva Muuseum).	Näituste vahetamine ja koostööprojektid seto kultuuri laiemaks tutvustamiseks, koostöös teiste muuseumide ja institutsioonidega.
Seto kultuuriga seotud või sarnaste traditsioonide kaardistamine ja koostöövõimaluste kirjeldamine (sh Petseri, Irboska jt).	Loodud on rahvusvahelised kontaktid, sh teiste soome-ugri kultuuri edendajate ja uurijatega. Järgmiseks sammuks on näituste vahetused, külalisprogrammid.

2. Kogud ja teadus Muuseumi pidevalt täienevad kogud on hästi hoitud ja teadustöökas mitmekülgsest kasutatavad.

OLULISED TEGEVUSED: KOGUD	SOOVITUD TULEMUSED
Kogumisprioriteetide täpsustamine ja/või uuendamine vähemalt kord aastas (Setomaa piirkonna hariduse ja koolide ajalooga seonduva uurimistöö jätkamine.)	Kogumistöö lähtub muuseumi profiilist, käimasolevatest uurimisprojektidest ja koostatavatest näitustest, on ajakohane ja vastab muuseumi prioriteetidele.
Muuseum kogub, süstematiseerib ja säilitab Setomaa ja setodega seotud vaimset ja materiaalselt kultuuripärandit.	Kogud on hästi hooldatud, süstematiseeritud ja tehtud kõigile huvilistele kättesaadavaks.
Kogude kirjeldamine Muisis, digitaliseerimine ja vajadusel kogudest väljaarvamine.	Aastaks 2025 on kogud digitaliseeritud, kantud Muisi ja lisatud I etapi kirjeldused. Kadunud, halvas seisus või muuseumikogus mittevajalikud museaalid on suunatud abikogusse või kogudest välja arvatud.
Hoidlate investeeringute plaani koostamine koostöös Setomaa vallavalitsusega, et tagada kogudes talletatava seto kultuuripärandi säilimine	2023. aasta lõpuks on plaan valminud ja tehtud otsused, kus, millal ja mida uuendatakse. Hiljemalt 2025 algab hoidlate uuendamine (kas Paloveere talus või alternatiivses asukohas).
Rahvarõivaste ja seto tekstiilipärandi teemaline nõustamine, uurijate teenindamine	Huvilistel on võimalus tutvuda kogudega ja saada ülevaade rõivaste arenguloost, materjalidest, valmistamisest jm

OLULISED TEGEVUSED: TEADUS	SOOVITUD TULEMUSED
Vaimse kultuuripärandi kogumine ja talletamine (mälestuste teemadena aiandus, toit, lapsepõlv, traditsioonilised käelised oskused, 1990ndad jm)	Täpsustatud on teemad, koostatud töökava ja alustatud selle elluviimisega.
Seto keelega seotud uurimistöö elluviimine	Valminud on keeleteemaline näitus, mis tutvustab seto keele käekäiku. Kavandatud ekspositsioonides on esimene keel seto keel.
Setomaa ajaloo konverentsi korraldamine ja võõrustamine.	Koostöös Seto Instituudi ja Setu Kultuuri Fondiga toimuvad iga-aastased konverentsid, konkreetse aasta peakorraldaja täpsustatakse hiljemalt aasta enne toimumist.
Barakkide kohta täpsemate mälestuste ja info ja materjali kogumine	Põhja- ja Lõunalaager on omavahel seotud kaasahaarav turismiobjekt.
Põhjalaagri ja Lõunalaagri ajaloo uurimine arhiivides, näituse aluseks olevate materjalide läbitöötamine ja raamatu väljaandmine.	Koostöös Kaitseväega on toimunud uuringud arhiivides (sh riigipiiri temaatika) ja ilmunud on raamat Põhjalaagri ja/või 20. saj alguse Värska teemal.
Teaduslikest artiklitest koosneva aastaraamatu väljaandmine (sh artiklite koostamine, kogumine ja toimetamine).	Aastal 2024 ilmub Setomaa Muuseumide Saatse muuseum raamat. 2025 Setomaa Muuseumid 3 Obinitša muuseum
Täiendava kuraator/teadur töökohta loomine.	Luuakse täiendav töökoht teadusega seotud tegevuste hoogustamiseks.

3. Haridus Muuseumiharidus Setomaal on mitmekülgne ja kaasav. Setomaa muuseumid on Setomaa valla haridussüsteemi kindel osa.

OLULISED TEGEVUSED: HARIDUS	SOOVITUD TULEMUSED
Igas muuseumis on välja töötatud koolidele suunatud vähemalt 2 atraktiivset haridusprogrammi (sh paketid, mis on seotud rongiühendusega Tartust).	Igal aastal külastab muuseumi õpilaste 260gruppi.
Koostöövõrgustiku täiendamine, tihendamine ja aktiveerimine: Muuseumide ja Setomaa koolide vaheline koostöö on tihenendud, Setomaa muuseumid on teistele Eesti koolidele atraktiivne külastuspaik. Setomaa Muuseumid on ametikoolidele, kõrgkoolidele soovitud praktika partneriks. Kindlaks koostööpartneriks on Kaitseleit, kodutütred ja noorkotkad.	Tõuseb muuseumi tegevusega seotud haridustöö maht, kooliõpilastele pakutakse erinevaid muuseumipraktikaid (nt seoses kogumistööga, giiditööga, aianduse jmt).
Lastelaagrite programmide ettevalmistamine ja elluviimine.	Muuseum osaleb laagrite korraldamises nii Saatses kui ka mujal (näiteks keelelaagrite kaaskorraldajana või koostööpartnerina).
Setomaa Muuseumid ja koolide ning lasteaedade vahelise koostöö tihendamine (sh õpikeskkondade kujundamine, kooliõpilastele muuseumipraktika võimaluste loomine jm).	Tõuseb muuseumi tegevusega seotud haridustöö maht, kooliõpilastele pakutakse erinevaid muuseumipraktikaid (nt seoses kogumistööga, giiditööga jmt).

Tiheneb koostöö noorsootöö eestvedajatega (sh nii Eesti piires kui ka seoses rahvusvaheliste programmidega).	Muuseum on Setomaa noorsootöö-projektides aktiivne koostööpartner. Piirkonnas toimuvate noortelaagrite programmis on sees muuseumiga seotud teemad.
Muuseumis noortele suunatud ürituste korraldamine, nt teatrietendused (sh koostöös kooliteatritega), luuleõhtud, liikumisüritused (koostöös Setomaa spordi-organisatsioonidega).	Noorte osakaal muuseumi ning selle ürituste külastajate seas kasvab.

4. Kohtumispaik Setomaa Muuseumid on kogukonna, seto kultuuri kandjate ja väärtustajate jaoks oluline ning inspireeriv kohtumispaik.

OLULISED TEGEVUSED: KOHTUMISPAIK	SOOVITUD TULEMUSED
Koostöö kavandamine erinevate turismiorganisatsioonidega, sh marsruutide planeerimine, muuseumi poolt pakutavate pakettide loomine ja tutvustamine jm.	Aastal 2024 on sõlmitud kokkulepped vähemalt viie turismifirmaga. Valminud on erinevad paketid, mis arvestavad peamiste marsruutide ning ajakavadega (nt 2 tundi muuseumis, 4 tundi muuseumis jmt).
Koostöö piirkonna majutusettevõtetega ning osalemine Lõuna-Eesti turismiklastri tegevuses.	Suureneb piirkonna ja Lõuna-Eesti majutusettevõtete ning nende külaliste teadlikkus muuseumi poolt pakutavast.
Koostöös Setomaa vallavalitsusega muuseumi kui maaellu sisseelamise toetaja rolli arendamine.	Muuseum pakub infot kohalike teenuste jmt kohta. Muuseumis toimub kohalikkude elu puudutava info ja nõu jagamine, mida toetab muuseumi vabapääse (teatud perioodiks).
Konverentsiturismi ja seminaripakettide arendamine (koostöös Värskas Külustuskeskuse ja Setomaa kultuurikeskusega), seotud võimaluste tutvustamine Lõuna-Eestis.	Toimunud on ruumide programmi analüüs lisavõimaluste loomiseks, paketid on välja töötatud ning muuseumi võimalused on oluliste partnerite jaoks tuttavad (sh Tartu).
Muuseumi turundusplaani koostamine ja elluviimine 2023 (sh arvestades Tartu Kultuuripealinna tiitlit aastal 2024).	Olemas on plaan ja suutlikkus selle elluviimiseks, kultuuripealinna programm hõlmab Setomaa Muuseumide tegevusi.
Koostöös Seto Instituudi jt partneritega setosid kokku toovate ürituste korraldamine.	Muuseum on setode jaoks hinnatud ja inspireeriv kohtumispaik.
Koostöö arendamine Kaitseliidu ja Piirivalveametiga. Lisaks Noorkotkaste ja kodutütardega. Koostöö ühendab Värskat ja Saatset - Militaarpärand ja ajalugu	Meil on kindel koostöövõrgustik, mis loob muuseumile stabiilse ja huvitava arengu.
Hea koostöö kohalike käsitöölisega.	Muuseumipood toimib kui Setomaa käsitöölisi tutvustav paik. Setomaa Muuseumid Käsitööpood on kohalikele käsitöölisetele oluliseks partneriks.
Obinitsa muuseumi, Piusa koobaste ja Vastseliina piiskopilinnuse ühiste külastustekondade väljatöötamine.	Toimib külastustekondade kontseptsioon, mis on üles ehitatud Seto Külavüüle ning kuhu on kaasatud Taarka Tare, Obinitsa Seto Ateljee-Galerii, Vastseliina piiskopilinnus, Setomaa Turism, Võrumaa Arenduskeskus ja Setomaa Liit.

OLULISED TEGEVUSED	SOOVITUD TULEMUSED
<i>Seto Tsäimaja</i>	
<p>Seto Tsäimaja tutvustab Eesti Maitsed White Guide 2023.</p> <p>Väliterrassi müügivõimekuse arendamine (2023)</p> <p>Neli korda aastas, võimalusel tihemini, toimivad modereeritud pärandtoidu õhtusöögid, kus külalistena on kohal kohalikud pärandikandjad. Pühapäeviti pakume hilist hommikusööki, tegevusi lastele.</p> <p>Üritused (Öösööming, Toidutee, Seto Folk, Treski Fest, Uma Mekk)</p>	<p>Seto Tsäimaja on pärimustoitu mõtestav ja pakkuv restoran Eestis ja Setomaal. Seto Tsäimajal on võimekus pakkuda <i>Seto cateringi</i>. Seto Tsäimajas kasutatav tooraine on 80 % kohalik, millest pool on mahe.</p>

5. Töökoht Setomaa Muuseumid on motiveeriv ja eneseteostus võimalusi pakkuv töökoht oma ala spetsialistile.

OLULISED TEGEVUSED: TÖÖKOHT	SOOVITUD TULEMUSED
2023 kaardistatakse töökohta kaasaegsus	Töötajatel on kaasaegne ja töötajaga arvestav töökeskkond, motivatsioonipaketid.
2023 Iga töötaja kaardistab oma ülesanded muuseumi eesmärkide järgi.	Töötajate tööaeg on reguleeritud nii töötajate kui organisatsiooni vajadusi arvestavalt ja tagatud on asendused.
2023 Heaoluküsitlus	Muuseumitöötajate heaolu mõõtmine (2023) Iga-aastaselt hakkame läbi viima Setomaa Muuseumid heaolu küsimustikku, et töökeskkonda parandada.

6. Keskkonnaga arvestav muuseum

OLULISED TEGEVUSED: KESKKOND	SOOVITUD TULEMUSED
Jäätmete sorteerimisvõimaluse loomine nii küllastajale, kui muuseumi argipäevaks (2023)	Tekitame võimalikult vähe jäätmeid ja kui, siis on need komposteeritavad.
Muuseumi puhastusvahendid 80% ÖKO	Kasutame keskkonda ja tervist säästvat kodukeemiat
Oleme oma tegevustes taaskasutusele orienteeritud	Anname esemetele pikaealise elu ja uue mõtte.

Hetkeolukorra kirjeldus

Peamised sihtrühmad

Setomaa kogukond	Pensionärid	Väliskülastajad
Setomaa kooliõpilased	Lastega pered	Käsitööhuvilised
Setod üle Eesti	Kooliõpilased üle Eesti	Suvine turist

Olulisemad koostööpartnerid

SA Seto Instituut	Kultuuriministeerium	AS Värska Sanatoorium
MTÜ Seto Käsitöö Kogo	MTÜ Eesti Muuseumiühing	Värska Originaal AS
MTÜ Setomaa Turism	Tartu Ülikool	Verska Mineraalvee OÜ
MTÜ Seto Folk	Eesti Rahva Muuseum	MTÜ Peipsi Koostöö Keskus
Seto Leelotarko Kogo	Eesti Kirjandusmuuseum	SA Võrumaa Arenduskeskus
MTÜ Setomaa Teadusnõukogu	Eesti Rahvakultuuri Keskus	Lõuna-Eesti Turismiklaster
EAÕK Obinitša Issanda	Muinsuskaitseamet	SA Põlvamaa Arenduskeskus
Muutmise Kogudus	SA Tartu 2024	MTÜ Peipsimaa Turism
EAÕK Saatse Paraskeva	MTÜ Satserinna	SA Tartumaa Turism
Kogudus	MTÜ Treski Küün	Majutusettevõtted, turismitalud
EAÕK Värska Georgiuse	Ilmaveere sündmus- ja	Võru Instituut
Kogudus	majutuskeskus	Tartu konverentsikorraldajad
EAÕK Miikse Ristija		Setomaa giidid
Johannese kogudus		Leelokoorid

Organisatsiooni sisekeskkond: peamised tugevused ja nõrkused

SEESMISED TUGEVUSED	SEESMISED NÕRKUSED
Rikkalikku kultuuritraditsiooni tutvustavad muuseumid looduskaunites asukohtades.	Strateegiline koostöö kohalike partneritega on nõrk või killustatud (sh turismiasutused, haridusasutused).
Ühtehoidev ja koostööle meelestatud muuseumipere, mis haldab erinevaid teemasid ning näitusepaiku.	Mitmed püsiekspositsioonid vajavad värskendamist ning see toob kaasa kasvava finantssurve.
Oleme koostööpartneriks teistele seto kultuuri ja piirkonna edendajatele.	Kogude kvaliteetse hoiustamise probleemile puudub lahendus, see teema vajab lisainvesteeringuid.

Olulisemad väliskeskkonna trendid

- Muuseumid on Eestis olulised kultuurikandjad;
- Setomaa nähtavuse ja küllastajate arvu kasvu toetavad mitmed turismiprojektid ja algatused (LEADER, Setomaa mainekujundus, EST-LAT jt);
- Linnastumise trend Eestis jätkub, sellega väheneb ka maakonnakeskuste elanike arv;
- Hooajaliste tegevuste tähtsus tõuseb (suvituspiirkonnad, vaba aeg looduses jmt);

- Ootused muuseumidele muutuvad üha mitmekülgsemaks (erinevad programmid, haridustegevused jne), seejuures on eriti olulisel kohal muuseumiharidus ja -pedagoogid;
- Ülemaailmsed kriisid.

TULUDE JA KULUDE PROGNOOS 2022 - 2029								
TULUD	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Omatulu	266 380	325 000	329 500	334 500	337 000	357 945	357 945	383 373
Saadud toetused	302 902	274 431	274 250	274 250	280 000	285 000	285 000	290 000
<i>sh riik</i>	<i>95 000</i>	<i>109 250</i>	<i>109 250</i>	<i>109 250</i>	<i>115 000</i>	<i>115 000</i>	<i>115 000</i>	<i>120 000</i>
<i>sh kov</i>	<i>207 902</i>	<i>165 181</i>	<i>165 000</i>	<i>165 000</i>	<i>165 000</i>	<i>170 000</i>	<i>170 000</i>	<i>170 000</i>
Investeeringud	15 002	42 000	0	0	15 000	0	0	0
Sihtotstarbeline toetus	21 282							
KOKKU	605 566	641 431	603 750	608 750	632 000	642 945	642 945	673 373
KULUD	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Muud toetused	2 018	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Tööjõukulu	365 483	396 491	396 492	396 730	400 700	426 145	426 145	451 573
Majanduskulu	196 570	180 640	180 658	185 220	187 000	190 000	190 000	195 000
Muud tegevuskulud	18 635	20 500	24 800	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Investeeringud	22 860	42 000	0	0	17 500	0	0	0
KOKKU	605 566	641 431	603 750	608 750	632 000	642 945	642 945	673 373